

[illegible]

LOONSVERLAGING
STEUNVERLAGING
WERKVERSCHAFFING
DWANGARBEID
HONGER EN ELLENDE
POLITIE-KNUPPELS
PARIA'S EN SLAVEN

Abb. de Jong.

OVERGEDRUKT UIT DE SYNDICALIST
UITGAVE NED. SYND. VAKVERBOND
JOOS DE MOORSTRAAT 171 A'DAM

SLAVENLAND

„Slavernij en alle persoonlijke dienstbaarheden, van welken aard of onder welke benaming ook bekend, worden in het rijk niet geduld". — Art. 2 B.W.

I

De ontzettende omvang en het chronisch karakter der werkloosheid ontnemt aan honderdduizenden proletariërs de mogelijkheid om door arbeid in hun onderhoud te voorzien. De werkloosheidsverzekering is op geen stukken na opgewassen tegen een crisiswerkloosheid als wij nu al verscheidene jaren meemaken. De werklooze arbeiders zijn met huid en haar overgeleverd aan den staat, zij hebben geen vrijheid van beweging of van overtuiging meer, zij hebben het aangewezen werk te aanvaarden, en kunnen op de arbeidsvoorwaarden niet meer den geringsten invloed uitoefenen. Zij vormen een

nieuwe kaste van paria's,

zij zijn de onrustbarende groeiende vijfde stand en vervallen tot volledige slavernij.

Het bestaan van dit werkloozenleger eenerzijds, het ontbreken van een de geheele klasse omvattende solidariteit der arbeiders anderzijds, geeft staat, ondernemers en kapitalisten de gelegenheid om zoowel de werkloozen aan steeds grooter ellende over te leveren, als om de arbeidsvoorwaarden der nog werkenden steeds slechter te maken. Ondragelijke belastingen als gevolg van de crisis, belastingen wier karakter aan den tijd van vóór de Fransche Revolutie doet denken, drukken de geheele bevolking, maar de allerarmsten het meest. Het bezitlooze proletariaat heeft zich in twee klassen laten verdeelen: arbeiders en stempelaars, die in het belang der heerschersbent voortdurend tegen elkaar worden uitgespeeld. De positie der

arbeidersklasse is, ondanks haar groote organisaties en welgevulde kassen, zoo zwak geworden, dat de Colijn-regeering, dienstknecht van ondernemers en kapitalisten,

brutaal en openlijk

kan verklaren, in dezen tijd van tergenden overvloed naar verlaging van het levenspeil te zullen streven, zonder daarbij op spontaan protest en verzet der vernederde belanghebbenden te stuiten. Ja, de macht der heerschende klasse en de van haar uitgaande suggestie zijn zóó groot, dat de loonslaven zelve beginnen te gelooven, dat loonsverlaging in „deze bijzondere tijdsomstandigheden” even onvermijdelijk is als storm in den herfst. Om de werkloosheid te bestrijden, zoo heet het, moeten de loonen omlaag. En om den juiste afstand tusschen loon en steun te bewaren, moeten dan de steunnormen weer omlaag. Het huidige economische regime beteekent een

lawine van ellende,

waarbij de heerschers een even gretig als dom en onverantwoordelijk misbruik maken van hun crisis, die steeds afschuwelijker vormen aanneemt. In de Betuwe, in dezen bloeienden bongerd, in de welvarende Betuwe, leven gezinnen van f 5.— steun per week. In een geheele plattelandsstreek ontvangen gezinnen f 4.50 steun met dertig cent per kind, of nog geen stuiver per dag. In sommige plaatsen van het land wordt door bouwvakarbeiders in het vrije bedrijf f 12.74 verdiend. Volwassen kerels, zoons van verarmde kleine landbouwers, werken 70 uur per week voor twaalf harde guldens.

In sommige werkverschaffingen wordt voor zwaren arbeid, waarvoor tewerkgestelden veelal niet bekwaam en geschikt zijn, 18 cent per uur of 8 à 9 gulden per week betaald.

Een belangrijk deel van ons volk wordt overgeleverd aan het pauperisme. Maar het ergste van alles zijn de tergende en

onverdragelijke vernederingen,

waaraan de nieuwe armen zijn blootgesteld. Aan een werklooze te Beverwijk — zoo lezen wij in De Fakkel — werden door den burgemeester versterkende middelen voor zijn zieke vrouw geweigerd, omdat..... hij een radio en een nieuw vloerkleed had. Pas toen bleek, dat het laatste gestopt en de eerste reeds zes jaar geleden gekocht was, veranderde de burgemeester van standpunt. Een andere werklooze — bericht hetzelfde blad — werd op straat met vrouw en kind aangehouden, omdat zij in het bezit waren van een nieuwen kindswagen. Het gezag was niet bevreesd, dat de man dien gestolen, maar dat hij hem gekocht had. Bij de winkels van Jamin zwerven

stille verklikkers

rond om te controleeren, of misschien ook een werklooze voor zeven centen koekjes haalt. Op drukke Zondagen staan zij op de hoeken der verkeerswegen om te controleeren, of en hoe de moderne slaven uitgaan. De huisbezoekers van het B.A. te Leiden waren met gummiknuppels bewapend. Dat demonstreert de mentaliteit, die het regime der bourgeoisie onder burgers onderling kweekt! Is het wonder, dat bij zoo'n mentaliteit fijngevoeliger naturen aan zelfmoord de voorkeur gaven boven hernieuwd bezoek aan B.A. of M.H., zooals onze kameraad Van Oudheusden te Den Haag? Zijn dood is slechts een der vele

afschuwelijke aanklachten

tegen deze maatschappij.

De persoonlijke vrijheid van den ondersteunde wordt met voeten getreden. Colporteert hij met

onze lectuur, ook al verdient hij er geen cent aan, dan wordt hier en daar zijn steun ingehouden of gehalveerd. De grondwettelijke vrijheid van drukpers geldt niet voor de paria's. Men zou meenen, dat in een goed geordende maatschappij de taak van M. H. en B. A. bestond in het geven van steun en dat het opleggen van boete tot de uitsluitende bevoegdheid der justitie behoorde. Maar van ondersteunden, die vier dagen moesten zitten, omdat ze hadden deelgenomen aan een demonstratie tegen loon- en steunroof, hield M. H. in een onzer grootste plaatsen de volle uitkeering over die dagen in: f 13.—, terwijl in de week, waarin het feit plaats vond, f 2.— werd gekort. Ons is een geval bekend van een arbeider, eveneens in een groote stad, die vier dagen in voorarrest was geweest, daarna werd vrijgelaten en tegen wien zelfs geen vervolging werd ingesteld. Toch werd hem over die dagen zijn steun ingehouden.

O, men meent, dat er heel wat voor de werkloozen wordt gedaan. Zij worden toch geholpen, zoo zegt men. En de omstandigheden zijn nu eenmaal moeilijk.

Maar wij vragen iederen man en iedere vrouw van eenig karakter, wie van hen op dergelijke wijze behandeld zou willen worden, wie van hen zich zoo zou kunnen laten behandelen zonder zich

diep rampzalig

te voelen.

Moeilijke omstandigheden? Maar niet de werkloozen zijn verantwoordelijk voor de crisis in onze maatschappij; zij bezitten noch de politieke, noch de economische macht. De honderdduizenden paria's zijn de slachtoffers van een regime, dat nimmer aan hén zijn voorrechten schonk. Slachtoffers zijn zij bovenal van de gewelddadige pogingen der heerschende klasse om op hun kosten dit ten ondergang gedoemde regime te handhaven.

Het is de maatschappelijke orde, die hun de mogelijkheid tot fieren arbeid heeft ontroofd en er hun een aalmoes voor teruggeeft, gedrenkt met het alsem van bittere vernedering. Niet zij staan bij de maatschappij, bij de anderen in het krijt, maar de maatschappij, de anderen bij hen. De op hen toegepaste dictatuur en de vernederingen, waaraan zij bloot staan, zijn de uitingen van het

kwade geweten

der bourgeoisie.

Wij waarschuwen de heerschers. Onze moderne paria's hongeren temidden van overvloed. Zij leven temidden van duizenden andere burgers, die zich in goede welvaart verheugen, of zich in weelde kunnen baden. En er zou voldoende kunnen zijn voor allen, ook voor hen en hunne kinderen.

Zij zijn voor een groot deel in krotten gehuisvest en als ze zich in een iets betere woning mogen „verheugen”, dan baart de huur hun zorg. Maar ze bewonen het rijke Nederland, ongeveer

het rijkste land op aarde

met zijn villadorpen van Bloemendaal tot Nijmegen.

Wij waarschuwen de heerschers. Voelen zij niet welk een haat, welk een stille woede zich daar moet opkroppen in de gemoederen van mannen en vrouwen, wier deel temidden van overvloed slechts bestaat in armoe en vernedering voor hen en hunne kinderen? Veel kan een mensch verdragen. Maar eens kan de woede losbarsten¹⁾. Wee dan uwer!

Beseft het wel: De uitspattingen in revoluties, die gij zoozeer vreest en waartegen gij u poogt te beschermen door steeds erger onderdrukking en dus grooter onrecht, zijn volstrekt geen onvermij-

¹⁾ Dit werd geschreven op 25 Juni, dus vóór het uitbreken van het verzet te Amsterdam en elders.

delijk begeleidingsverschijnsel van diep ingrijpende, noodzakelijk geworden maatschappelijke veranderingen. Zij waren steeds een reactie op dat onrecht en die onderdrukking zelve, waarmede de heerschende klasse uit bekrompen zelfzucht het nieuwe poogde te keeren! De bloedige revolutie wordt opgeroepen door de bourgeoisie!

II

Met de werkverschaffing is de slavernij hersteld. Want in welk opzicht verschilt de positie van den man in de werkverschaffing nog van die van den slaaf?

De arbeid in de werkverschaffing is gedwongen arbeid, het is dwangarbeid. De tewerkgestelde heeft geen keuze. Hij moet het werk verrichten, dat hem wordt voorgeschreven zonder meer. Met zijn eigenlijke beroep, dat hij vroeger heeft gekozen, wordt geen rekening gehouden. Met zijn aanleg, met zijn lichamelijke en geestelijke geschiktheid evenmin. Op de arbeidsvoorwaarden heeft hij niet den minsten invloed. Vaak weet hij niet, hoe zijn loon wordt berekend. Dankbaar moet hij aanvaarden wat men hem aan het einde van de week gelieft te geven. Hij werkt veelal volgens tarieven, waarop hij niet den minsten invloed heeft. Zijn werktijd wordt hem voorgeschreven. Hij moet werken ter plaatse, die hem wordt aangewezen. Hij wordt van zijn gezin gescheiden en moet genoegen nemen met de verpleging, die men hem verschaft. Het geringste vrijpostige woord wordt

aan de magen zijner kinderen gewroken.

Door zich te verzetten, door te staken geeft hij vrouw en kinderen letterlijk aan den honger prijs. Van werkverschaffing kan hij niet wisselen. De verhoudingen in de werkverschaffing zijn zoo afschuwelijk, de toestand is er veelal zoo gespannen,

dat er dikwijls politie wordt gehaald en bewakers rondloopen, voorzien van revolvers en vergezeld van politiehonden. De oorzaak daarvan ligt niet bij de te werk gestelde werkloozen. Zoodra zij onder normale omstandigheden zouden kunnen werken, zouden al die beleedigende en vernederende maatregelen niet noodig zijn. Thans doet de werkverschaffing denken aan een concentratiekamp, aan een banjo!

De arbeider in de werkverschaffing is een slaaf, die niets heeft in te brengen en alles maar moet slikken. Het is voorgekomen, dat arbeiders van de werkverschaffing én van den steun werden uitgesloten, daar zij weigerden hun intrek te nemen in

barakken, die krioelden van de wandluizen.

In de Haarlemmermeer werden arbeiders in de werkverschaffing afgescheept met f 1.83 voor een dag hard werken. Zij kwamen zonder brood op het werk en gingen dit bedelen langs de villa's toen de directie het hun niet wilden geven. Zij werden geschorst en kregen per dag 60 cent aan bons voor levensmiddelen plus een dubbeltje voor ieder kind. Toen in een werkverschaffing een wagen uit het spoor liep, waardoor 31 man een uur niet konden werken, werd hun dat uur gekort. Omdat zij deze korting op hun hongerloon niet accepteerden, werden zij geschorst. Een arbeider werd geschorst omdat hij het tarief wilde weten, waarvoor hij moest werken en volgens hetwelk hij f 19.50 ontving en een ander slechts f 13.13. Gevolg: een uitkeering van 60 cent per dag aan levensmiddelenbons. Heeren komen per auto op het werk, controleeren met het horloge in de hand en stellen de tarieven vast. Bij de uitbetaling wordt dan bij voorbaat de politie gerequireerd.

Natuurlijk worden deze toestanden als noodzakelijk en onvermijdelijk in bescherming genomen en met

ethische smoesjes

goedgepraat door onze regeerders en door de bourgeoisie, die zelf voor de werkverschaffing niet in aanmerking komen. „Het is allemaal in het belang der werklozen. Het is toch beter dat „de menschen” werken dan dat ze leegloopen en zij krijgen toch ook meer dan van den steun. Er wordt toch heel veel voor de werklozen gedaan!” Dat zijn niets dan lafhartige en cynische leugens! Staat en maatschappij handhaven met geweld een stelsel, dat, in het belang van weinigen, honderduizenden het brood uit den mond stoot en hen met hun gezinnen aan den honger overlevert. Wanneer de slachtoffers dan als slaven in het leven worden gehouden, zouden zij nog dankbaar moeten zijn! Wij beschuldigen de heerschende klasse van Nederland, dat zij hart en ziel heeft verpand aan een maatschappelijke orde, die voor miljoenen ellende en ondergang beteekent. Wij beschuldigen de regeerders van Nederland, dat zij

de wet schenden,

door de slavernij te herstellen, die volgens ons Burgerlijk Wetboek onder welke benaming ook in Nederland niet wordt geduld. Wij beweren, dat hun werkverschaffing herstel der slavernij beteekent en dagen hen uit op een openbare vergadering of in ons blad het tegendeel te bewijzen! Er wordt voor de werklozen heel wat gedaan? Er wordt van de werklozen heel wat geprofiteerd! Er wordt van hun positie schandelijk misbruik gemaakt. Men dwingt hen tegen werkverschaffingsloonen prachtige wegen aan te leggen. Daarvan profiteeren de autobezitters, die dank zij de werkloosheid hun wegen op een koopje krijgen en ervan genieten ten koste der slaven in de werkverschaffing. Men dwingt hen tegen verlaagd loon natuurbaden aan te leggen. Daarvan profiteeren al degenen, die er gebruik van kunnen maken tot

ontspanning en vermaak, op een koopje, ten koste van de moderne paria's, de werkloozen. Allerlei nuttig en noodzakelijk werk wordt verricht, zoogenaamd om de werkloozen te helpen, terwijl in waarheid de niet-werkloozen

ten koste der economisch zwaksten

laten werken beneden het loon. Ja, men gaat in die richting nog een stapje verder. Men heeft thans uitgevonden het „werken voor den steun”. Het is immers zoo billijk, dat de menschen voor hun steun ook iets doen? Neen, dat is heelemaal niet billijk! Billijk is alleen, dat aan ieder mensch zijn onvervreemdbaar recht wordt gewaarborgd om te bestaan van de volle opbrengst van zijn arbeid. De maatschappelijke orde, die er niet is in hún belang, daar zij aan het állerkortste einde trekken, heeft eerst honderdduizenden broodeloos gemaakt, omdat „er geen werk is”. Als compensatie krijgen zij steun, die beneden het loon moet zijn, aangezien anders „niemand meer zou werken”. Maar plotseling is er werk: werk voor den steun, d.w.z. werk tegen het halve loon of minder. Reeds is het voorgekomen, dat werk, hetwelk aanvanke-lijk in werkverschaffing zou worden uitgevoerd à f 16.— per week, plotseling als werk voor steun moest gebeuren, waarvoor dan het steunbedrag van f 10.— werd betaald plus een gulden toeslag. Onze werkloozen zijn blootgesteld aan de afschuwelijkste uitbuiting en letterlijk aan de slavernij. Komen de heerlijke natuurbaden in Nederland op andere wijze tot stand dan de

pyramides in het oude Egypte?

Worden onze prachtige autowegen op andere wijze aangelegd dan de wegen in de koloniën volgens heerendiensten? De oude slavendrijvers werkten met zweep en knoet. De moderne met revolver en uitkeeringen in natura!

Intusschen wordt de positie van werkenden en werklozen voortdurend slechter. Overal worden de loonen verlaagd. De regeering legt het daar openlijk op toe. Er zal een nieuwe steunregeling worden ingevoerd, die aan honderdduizenden van de armste mannen, vrouwen en kinderen een stuk van het allernoodzakelijkste zal ontrooven. Een gezin met twee kinderen, dat in de groote steden tot dusverre f 16.50 steun kreeg, zal voortaan slechts f 14.70 ontvangen. In de laagste gemeente-klasse is de steun voor gehuwden op f 7.— of f 6.50 bepaald met een toeslag van f 0.50 per kind, zoodat gezinnen met 8 kinderen in Nederland zullen moeten leven van

f 10.50 in de week.

Hoe het in Nederland is gesteld blijkt uit de volgende frappante feiten, die we uit De Hongerkrant, een bijlage van De Fakkel van 26 Juni 1934, knippen:

Men ontvangt thans in de groote steden f 22.50 maximum steun. Van al deze werklozen gaat ongeacht hun laatst verdiende loon al vast f 1.50 af. Bestaat het gezin uit man, vrouw en vier kinderen dan was de steunnorm voor niet uitgetrokkenen f 13.50 voor man en vrouw, plus $4 \times f 1.50$ is f 6.— plus f 3.— huurbijslag (huur f 7.— à f 7.50 p.w.) wordt totaal f 22.50. Thans wordt dit f 21.—, na 26 weken werkloosheid f 19.50 en na 1 tot 2 jaar 10 à 20 pct. minder, wordt alsdan f 17.45 of f 15.50. Een verlaging direct dus over de geheele linie voor de groote steden van ongeveer 30 pct. van het steunbedrag.

Een christelijke arbeider te Baarn met elf kinderen heeft het bijzonder geluk dat hij van de kerk een ondersteuning van f 4.— krijgt. Van B.A. krijgt hij den maximumsteun van f 5.— per week. De oudste van de elf kinderen, een meisje van een jaar of veertien, verdient wel eens f 2.— in een dienstje. En soms maakt B.A. ze gelukkig met een broodbon van f 1.—! Warm eten krijgen ze nooit.

Een ander, eveneens te Baarn, krijgt voor zijn gezin, bestaande uit man, vrouw en drie kinderen onder de 6 jaar een ondersteuning van f 4.—, waarvan f 2.50 betaald moet worden voor een krotterige, bouwvallige, vochtige woning. Twee volwassen menschen en drie kinderen moeten dus „leven” van f 1.50 per week. Dat is niet eens genoeg om droog brood te koopen voor het heele gezin. De kinderen moeten opgroeien zonder melk, zonder vet, zonder groente en vruchten.

Hoe ze leven? „Op de pof.” f 80.— schuld bij de bakker, f 30.— bij de melkboer, tot er niemand meer „poffen” wil en dan.....”

Zóó wordt er in Nederland geleefd. Zóó worden in dit vrije land de paupers behandeld!

Wij zijn niet sentimenteel. Wij weten dat ieder leven zijn leed te dragen krijgt. Voor zooverre het onvermijdelijk is willen wij pogen dat gelaten te doen. Wanneer een schip vergaat of arbeiders omkomen bij een mijnramp als gevolg van de blinde machten der natuur, dan moet de mensch zich erbij neerleggen. Maar zoolang hij wáárlijk Mensch is, rijst bij elke ramp en bij elk leed

de spontane vraag

in hem op: Was daar niets tegen te doen geweest? Is daar in de toekomst niets tegen te doen? En wanneer het blijkt, dat er schuldigen zijn geweest, op wier hoofden leed en dood van hun medemenschen neerkomen, dan springt ons hart vol verontwaardiging op, dan stellen wij hen verantwoordelijk en maken wij herhaling onmogelijk door hen uit de positie te stooten, waarin zij hun onheil pleegden.

Dat te doen is de eenvoudige uiting van een diep sociaal instinct zonder hetwelk het menschedom zijn strijd om het bestaan tegen de machten der natuur nimmer had kunnen volhouden.

Wij veroorloven ons de vrijheid ook ten aanzien

van het sociale leed, dag in, dag uit onzen medemenschen aangedaan, de dwingende vraag te stellen: Had dat leed voorkomen kunnen worden? Zijn er schuldigen?

En onverbiddelijk luidt ons antwoord, dat een aanklacht is:

Ja, er zijn schuldigen,

er móeten schuldigen zijn! Want er wordt honger geleden te midden van tergenden overvloed. Er is voor allen voldoende. En de schuldigen zijn dus zij, die met hun macht en hun sociale orde een dusdanige verdeeling der rijkdommen tot stand brengen en in stand houden, waarbij de een zwelgt in weelde en de ander verkommt van gebrek. De honger in onzen tijd is geen natuurramp. Die honger wordt georganiseerd door menschenhanden. En wie zich daaraan schuldig maken, aan het organiseren van den honger in een wereld, waarin welvaart heerschen kón, zijn groote sociale misdadigers!

Wij syndicalisten roepen de volkeren op, de

schuldigen ter verantwoording

te roepen en hen uit hun posities te verdringen, waarin zij hun onheil plegen. Maar **niet** stellen wij voor, in hun plaatsen andere leiders te kiezen! Aan het arbeidende volk zelve vragen wij: Waar moet het heen? De crisis neemt voortdurend heftiger vormen aan. De heerschers kunnen onze critiek, die voor hen steeds vernietigender wordt, niet verdragen, en nemen hun toevlucht tot de dictatuur van een openlijk of verkapt fascisme. Oorlog dreigt. Waar moet het heen?

De wereld weet niet, waarheen zij zich begeeft. De leiders weten het evenmin. Geen nieuwe leiders met een massa, die van hen het heil verwacht, kunnen de wereld redden. Want leiders met een volgzone massa, die hoog tegen hen opziet als

waren zij van God gezalfd, kunnen niet anders dan over de massa heerschen, dan gezag uitoefenen en dat loopt altijd uit op

dictatuur en oorlog.

De arbeidersklasse zelf zal recht moeten doen Zij zal moeten strijden voor haar allereerste rechten. Al haar ellende, haar werkloosheid, haar uitbuiting, die zich uit in de verlaging der loonen, haar rechteloosheid, haar slavernij, zij vloeien voort uit het feit, dat niet de arbeiders, maar anderen beschikken over den bodem en de bedrijven.

De ellende der werkloosheid zal niet eindigen zoolang anderen, bezitters, den arbeiders werk geven, maar het hun ook kunnen ontnemen door hen uit de bedrijven te stooten. Recht op arbeid, recht op welvaart door dien arbeid, zullen pas gewaarborgd zijn, als de arbeiders den bodem en de bedrijven zelf beheeren, niet voor winst en weelde van anderen, maar tot

welvaart en geluk

van henzelfen, van allen. Op de verovering van grond en productiemiddelen komt het aan.

Daarom zeggen wij syndicalisten:

Organiseert u volgens de bedrijven!

Ontwikkelt uw macht in de bedrijven!

Uw macht in de bedrijven, gedragen door socialistische solidariteit, is onoverwinnelijk!

Gebruikt die macht, niet slechts om het in deze jammerlijke poel van sociale ongerechtigheid, die zich „christelijke maatschappij” noemt, een beetje beter te krijgen, maar om het Recht op aarde te doen zegevieren, daar zonder Recht geen Vrijheid, geen Welvaart, geen Geluk in deze wereld kunnen heerschen.

ALBERT DE JONG.

WEEKBLAD VAN HET NEDERLANDSCH SYNDICALISTISCH VAKVERBOND
AANGESLOTEN BIJ DE INTERN. ARBEIDERS-ASSOCIATIE TE MADRID

DE **SYNDICALIST**

WEEKBLAD DER ARBEIDERS

Prijs f 1.— per kwartaal. Losse nummers 5 ct.
Administr. Fr. SPOOR, Bestevaerstraat 146 II,
Amsterdam (West), Postrekening 119609

WORDT LID VAN HET NSV.

Inlichtingen bij den Voorzitter: A. ROSSEAU,
Commelinstraat 81 huis, Amsterdam (Oost)
of bij den Secretaris: Fr. NIEUWENHUIS,
Timorstraat 13 II, Amsterdam (Oost)

WERKT MET DEZE BROCHURE

1 ex.	2 cent	100 ex.	f 1.50
25 ex.	40 cent	1000 ex.	f 13.50

Bestellen bij O. VONK, Joos de Moorstr. 17 I,
Amsterdam (West).

OP VOOR HET SYNDICALISME